

«Таир ве Зоре» дестанында севги мевзусы

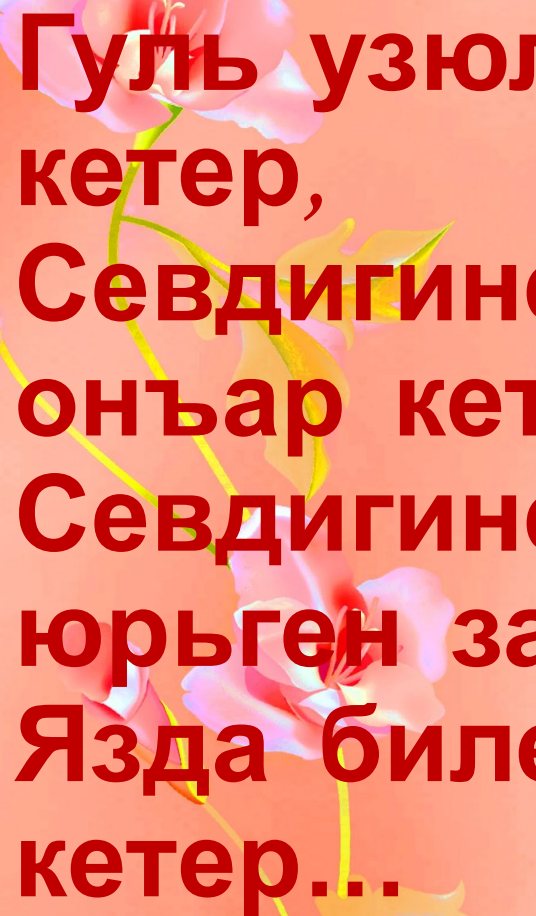
Белогорск шеэри

4 номералы умумтасиль мектебининъ
къырымтатар тили ве эдебияты оджасы

Насруллаева С.З.

Дерсинъ макъсады:

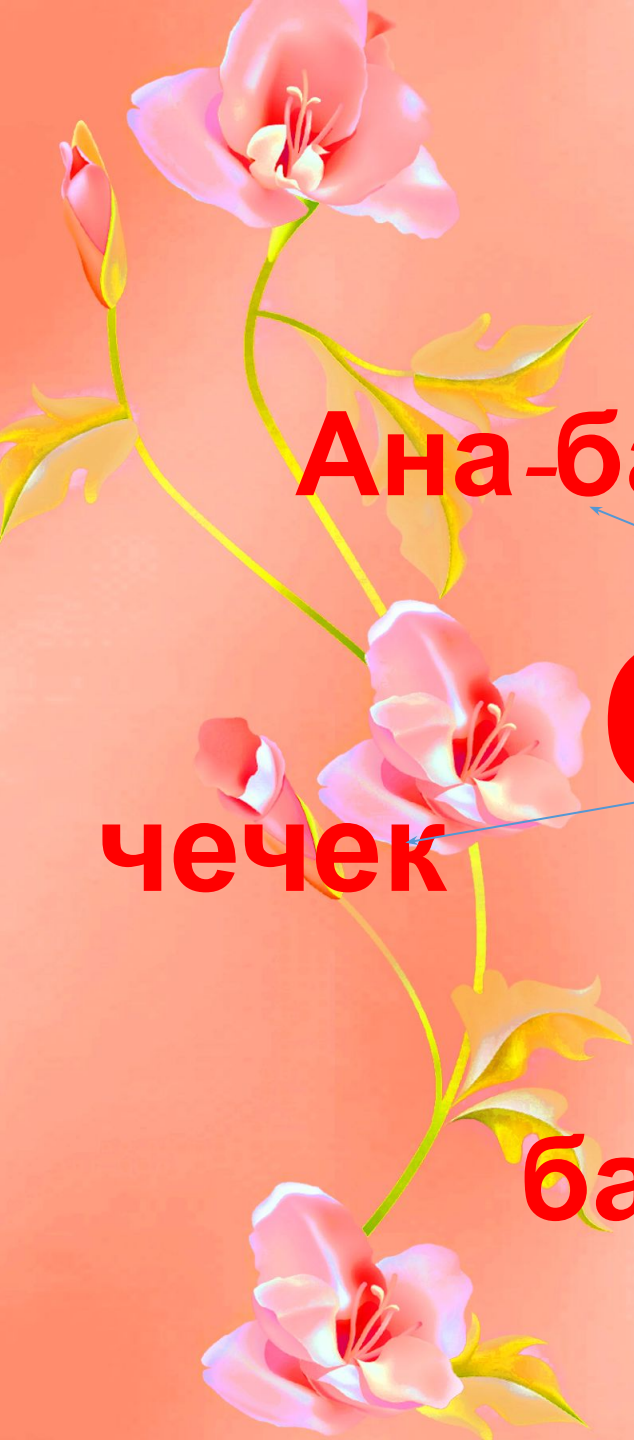
дестаннынъ мундериджеси
устюнде иш;
нутукъ медениетини инкишаф
эттирюв;
фольклорымызгъа севги ашлав;
аятнынъ манасы ве бахт
акъкъында меселени чезюв;
ифадели окъув
алышкъанлыкъларыны пекитюв.

Гуль узюльсе, пытакъ солар
кетер,
Севдигине къавушкъан
онъар кетер.
Севдигине къавушмай
юръген затлар,
Язда биле недендир тонъар
кетер...

(Ю.

Темиркъая)

къорант

Ана-баба^а

ЭВ

СЕВГИ

чечек

Ватан

бахшыш

халкъ

Дерснинъ мевзусы:

**«Таир ве Зоре»
дестанында севги
мевзусы**

Халкъ дестанлары

Къараманий
дестанлар
(тарихий
вакъиалар,
шахыслар)

Ичтимаий-
турмуш
дестанлары
(эки яшнынъ
севгиси)

Әдебий диктант

1. Бу кимнинъ тасвири?

Ап-акъ сакъаллы, мыйыкълары эки четке бакъа, къолунда асасы, аягъында чарыгъы, устюнде джуббеси, башына акъ сарыкъ сарылгъан.

2. Ким бу сёзлерни айта ве не ичюн?

-Ярамаз бала, меннен ойнагъандже, Зоренен ойна.

3. Падиша Таирни къайсы

шеэрге ёллай?

4. Таирге Мердим шеэринде ким къавехане ачып бере?

5. Таирге Зореден мектүпни ким кетире?

6. Мектүпнен берабер Таз Огъланнынъ
кьолуна Зоре даа не туттыра?

7. Эвге кьайтаяткьан вакъытта Таирни
кимлер тутта?

8. Джады кьурткьа Таирнинъ
кельгенини кьайдан биле?

1. Къартнынъ.

2. Къурткъа. Чешме янында Таирнинъ
аягъы тайып, бардакъкъа тие, бардакъ
къырыла.

3. Мердим шеэрини.

4. Мердим шеэрининъ падишасы.

5. Таз Огълан .

6. Бир кисе алтын.

7. Айдутлар .

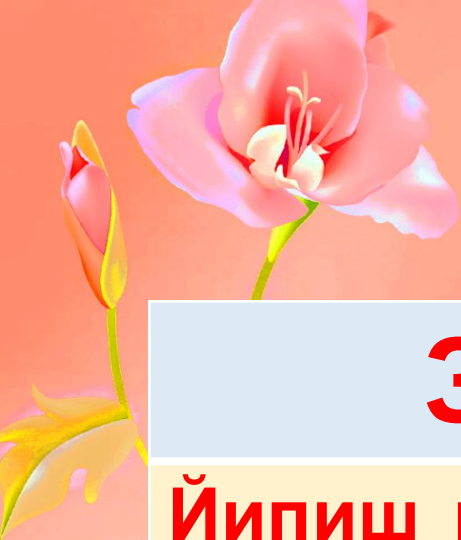
8. Тюшюнде коре.

**Зор
е**

**Дюльбер
Мераметли
Ачыкъ гонъюлли
Саф юреккли
Садыкъ
Севелер
Саз чалалар
Йырлайлар
Асрет чекелер**

Таир

Зоре

Йипиш къушакъдай
сарылсын-
метафора;
инджечик белим-
эпитет .

Таир

гъондже гулюм-
къыяс;
джанымдыр,
къанымдыр-къыяс;

вуджудым севги
толсун-метафора;

юзьлеринъде
гуллер ляле-
метафора.

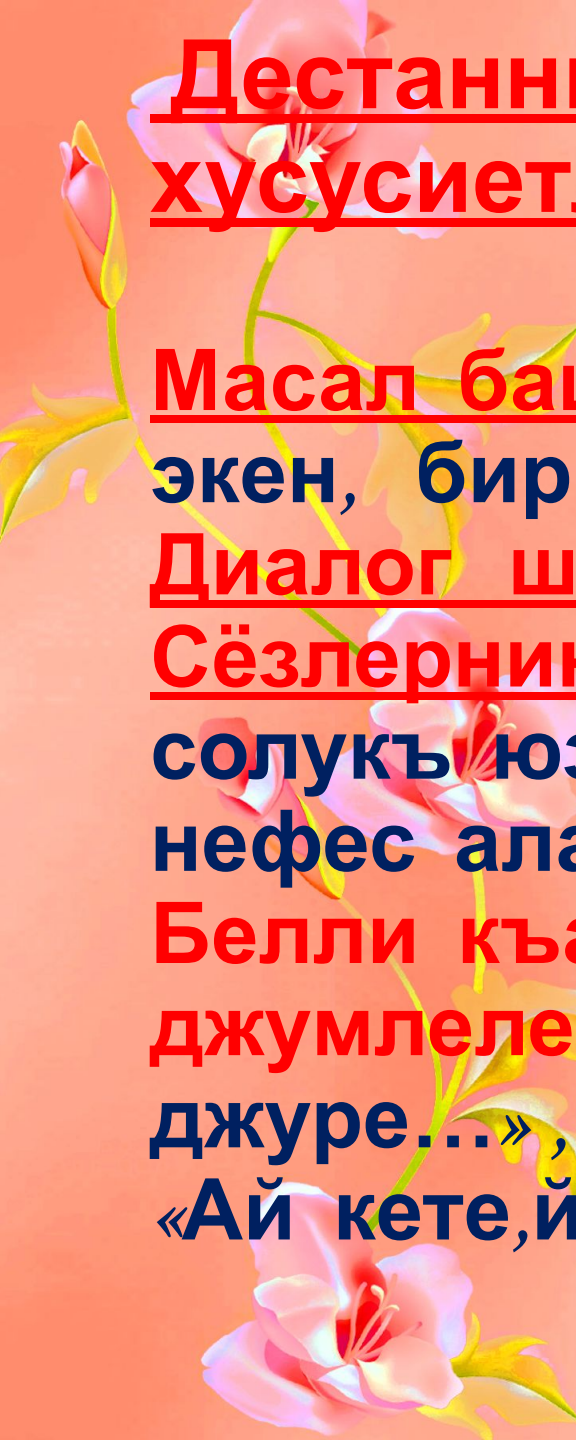
**Тарафдарл
ары**

**Душманлар
ы**

**Таз Огълан
къартий
(Мердим
шеэри)**

**падиша
къурткъа
Къарабатыр**

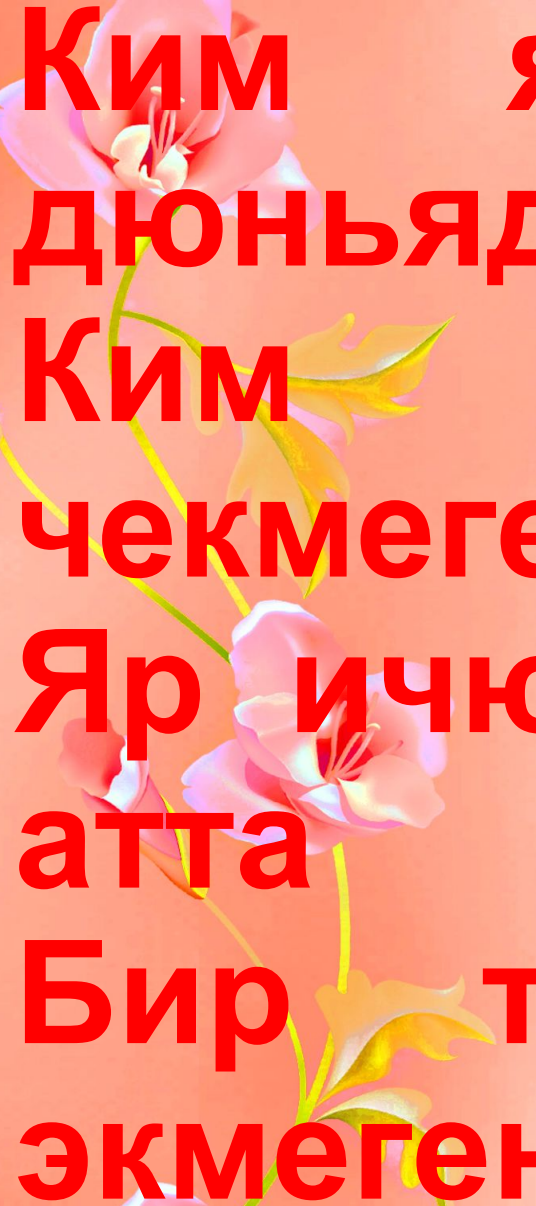
Дестаннынъ бедий
хусусиетлери:

Масал башы: «Бир заманда бар экен, бир заманда ёкъ экен».

Диалог шекили.

Сёзлернинъ текрарланувы: «солукъ-солукъ юзьнен бакъа», «терен-терен нефес ала», «тоя-тоя сырдаша».

Белли къалыпкъа уйгъан азыр джумлелер: «Азмы джуре-чокъмы джуре...», «Ай кете, йыл кете...»

Ким яш олмагъан
дюнъяда,
Ким севдалыкъ
чекмеген.
Яр ичюн,-деп, бармы
атта
Бир тюп ал гуль
экмеген....